

Prioritet i Eiendommene, thi vel har Staten med Hensyn til denne Skat Fortrinsret fremfor Prioritetshaverne; men dette kan ogsaa siges om Communens Skatter, og man vil dog ikke paastaae, at disse ere at ansee som en Prioritet i Eiendommene. Jeg mener ogsaa, at den, der har en Prioritet, enten engang maa have eiet vedkommende Eiendom eller paa anden Maade maa have faaet en Panteret i den, men baade Hartkornsskatten og Bygningsskatten ere blevne paalagte Vedkommende som en Afgift til Staten. Jeg kan saaledes ikke finde, enten at der er nogen Forskjel imellem disse to Beskatningsmaader, eller imellem dem paa den ene Side og hvilken som helst Skat paa den anden. Vil man paalægge en ny Skat, hvorefter der har været saa megen Tale, maa man efter min Formening, hvad enten man vil kalde den en Formue- og Indkomsskat eller en reen Indkomsskat, gaae ud fra den Betragtning, at der i Hovedsagen er to Skatteobjecter, nemlig Værdien, hvad enten denne bestaaer i Penge eller Penges Værd, og Arbeidskraften eller den personlige Virksomhed. Hvorledes man end lægger Maalestoffet, troer jeg, at det rigtige Princip, som bør gennemføres i sin Heelhed, er, at man paalægger en saadan Formue- og Indkomsskat med saamange Procent, at man derfra kan drage den Skat, der svares paa anden Maade enten af Hartkornet, af Bygninger eller som Tiender, thi da vil al Beskatning være i Overensstemmelse med Skatteevnen. For at komme til en Undersøgelse af, hvorledes Skatteevnen stiller sig, baade i det Hele taget og særligt i Kjøbstæderne i Forhold til Landet, er det imidlertid efter min Mening nødvendigt, at anstille en Beregning over de forskjellige Værdier, som eies over hele Landet. I den Henseende har det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Hage) givet os forskjellige Beregninger, der vel for en stor Deel kunne være rigtige, men jeg troer dog ikke, at Hartkornet, beregnet paa den Maade, hvorpaa han beregnet det, er en helbig Maalestof til at bedømme Eiendommens virkelige Værdi; thi man maa vel lægge Mærke til, at, skjøndt den nye Matricul ikke er gammel, er den dog paa sine Steder langt fra at angive den rette Værdi for vedkommende Eien-

dom. Der er ogsaa andre bethdelige Værdier, deels i Papirer, deels i Varer og deels i Skibe, som ligeledes maae komme med i Betragtning, naar man skal anstille en saadan Undersøgelse om den sande Skatteevne efter Værdierne. Vil man paa den Maade finde en ny Skattebasis, som skal regulere de øvrige Skatter, troer jeg, at man gjerne foreløbig kan lade Hartkornsskatten og Bygningsskatten blive staaende urørte, især naar man vil gaae frem paa den af mig antydede Vej og sætte den nye Skat saa høit, at man fra den kan drage alle de andre Skatter; thi den nye Skat vil da aldeles regulere den hele Skattebyrde i Forhold til Værdierne og til Arbeidskraften. Jeg indseer meget godt, at det kan have sin store Betydning for Statskassen at have saadanne faststaaende Skatter som Hartkorn- og Bygningsskatten, der ikke veje med Tiderne; thi vel staae disse Skatter maaskee slet ikke i Forhold til den sande Skatteevne for enkelte Classer af Ciere, men paa den anden Side er det under ugunstige Tidsomstændigheder og Forhold godt, at Staten har noget Fast at holde sig til; derfor troer jeg, at den bør beholde de Skattnormer, som angives efter Maalestoffene: Hartkorn og Bygningernes Quadratinhold eller Assuranceum. Jeg anseer nemlig baade Hartkornet og Bygningernes Quadratinhold samt Assuranceum for kun at være Stattemaalestofte, men derimod ikke i og for sig Skatteobjecter. De ere nu imidlertid engang blevne anvendte, og jeg troer, ligesom den ærede sidste Taler, at det er rettest at lade dem staae urørte, men desuagtet troer jeg, at det ærede Thing bør gaae ind paa Lovudkastet, for derved at faae Leilighed til, medens det andet Lovforslag behandles i Landstinget, at komme til en Undersøgelse af den virkelige Skatteevne omkring i Landet. Det er ubtalt, navnlig af det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (S. Ree), at Kjøbstæderne vare overbeholdte med Hensyn til Bygningsskatten, og at dette fornemmelig var begrundet i de Forhold, som vare indtraadte ved den nye Næringslovgivning. Jeg skal ikke videre gaae ind paa en Undersøgelse af dette Forhold, men blot fremføre et Exempel, som forekommer mig at tale imod den Paastand,